

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2021

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2021

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020-2023)

Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova

cifrul 20.80009.7007.15

Prioritatea Strategică III: **MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE**

Conducătorul proiectului

_____ ULIAN Galina _____

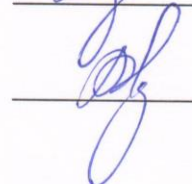
Rectorul Universității de Stat
din Moldova

_____ ȘAROV Igor _____

Președintele Senatului

_____ ȘAROV Igor _____

L.Ș.

Chișinău 2021

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

Elaborarea suportului metodologic pentru evaluarea potențialului și a percepției achizițiilor publice durabile în Republica Moldova.

2. Obiectivele etapei anuale

1. Elaborarea cadrului metodologic și a algoritmului de aplicare a Indicelui Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achiziții publice.
2. Concretizarea instrumentarului metodologic de colectare a datelor necesare pentru demersul analitic.
3. Evaluarea potențialului și a percepției achizițiilor publice durabile în Republica Moldova
4. Analiza SWOT privind percepția și potențialul achizițiilor publice durabile la nivel național.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Cercetarea abordărilor metodologice în studiile de specialitate elaborate de cercetători naționali și internațional în domeniul evaluării sustenabilității achizițiilor publice.
2. Elaborarea metodologiei cercetării; definirea ipotezelor;
3. Realizarea activităților de colectare a datelor;
4. Analiza comparativă a metodelor de evaluare a sustenabilității achizițiilor publice și indicatorilor de performanță a acestora.
5. Elaborarea metodologiei de calcul a Indicelui Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achizițiilor publice în Republica Moldova.
6. Studiu privind beneficiile potențiale ale achizițiilor publice sustenabile transpuse în indicatori de performanță socială, economică, de mediu.
7. Concretizarea instrumentarului metodologic de evaluare a percepției actorilor privind achizițiile publice durabile;
8. Elaborarea Indicelui de Percepție/Încredere a Achizițiilor Publice Durabile în Republica Moldova.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Cercetare de documentare asupra metodelor și modelelor aplicate în evaluarea componentei de sustenabilitate a achizițiilor publice durabile.
2. Studiu privind beneficiile potențiale ale achizițiilor publice sustenabile transpuse în indicatori de performanță socială, economică, de mediu.
3. Aplicarea a 3 chestionare pentru colectarea datelor analitice: Chestionarul privind Achizițiile publice durabile în Republica Moldova, plasat în Google drive <https://forms.gle/uNYpXtoBWAqaVpcLA>; 2 Chestionare de evaluare a sistemului de achiziții publice și componentei de durabilitate: unul - pentru operatorii economici (<https://cutt.ly/SE1FdnI>), și al doilea - pentru autoritățile contractante (<https://docs.google.com/.../1RRoFw.../viewform...>).
4. A fost elaborată metodologia de calcul a Indicelui Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achiziții publice în Republica Moldova.

5. Organizarea Simpozionului Științifico-Practic Internațional ”Achiziții Publice Durabile: Provocări și Oportunități”, la care au participat 42 de persoane. 1-2 octombrie 2021
6. Organizare focus grup pe platforma zoom (IDIS Viitorul) pentru identificarea constrângerilor privind implementarea criteriilor de durabilitate în procesul de achiziție publică.
7. Elaborarea și prezentarea dosarului pentru înregistrarea dreptului de autor la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală pentru Indicele Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achiziției publice în Republica Moldova.
8. Elaborarea și publicarea lucrărilor științifice în reviste științifice internaționale, inclusiv indexate în baze de date internaționale.
9. Participarea cu comunicate privind cercetările realizate în cadrul proiectului la manifestări științifice naționale și internaționale.
10. Colaborarea cu cercetători din diferite țări în domeniul de cercetare al proiectului.

5. Rezultatele obținute

Cercetarea metodelor și modelelor aplicate în evaluarea componentei de sustenabilitate a achizițiilor publice durabile a permis elaborarea cadrului metodologic și aplicativ a Indicelui Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achizițiilor publice.

Analiza beneficiilor potențiale ale achizițiilor publice sustenabile transpuse în indicatori de performanță socială, economică, de mediu a permis să constatăm că achizițiile publice durabile reprezintă un concept complex, iar performanța în domeniul dat poate fi evaluată prin prisma mai multor aspect, care urmează să fie integrate într-un Indice integral, care să surprindă toate cele trei contexte principale: economic, social și de mediu.

În vederea colectării datelor pentru analiza SWOT a potențialului achizițiilor publice durabile la nivel național a fost aplicat Chestionarul privind Achizițiile publice durabile în Republica Moldova. Au fost identificate potențiale entități contractante și operatori economici, în adresa cărora a fost expediat link-ul Chestionarului plasat în Google drive <https://forms.gle/uNYpXtoBWAqaVpcLA>. Au fost receptionate 37 de chestionare completate. În baza datelor colectate s-a efectuat analiza SWOT a potențialului achizițiilor publice durabile în Republica Moldova.

Diseminarea și facilitarea schimbului de experiență și informații, precum și prezentarea metodologiei de calcul a Indicelui Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achiziției publice în Republica Moldova în cadrul Simpozionului Științifico-Practic Internațional ”Achiziții Publice Durabile: Provocări și Oportunități”, la care au participat 42 de persoane. Simpozionul a avut loc la 1-2 octombrie 2021 cu participare mixtă în prima zi și participare online – în ziua a doua.

De asemenea, rezultatele cercetărilor efectuate la etapa aceasta de derulare a proiectului au fost diseminate prin publicarea lucrărilor științifice în reviste științifice din străinătate și din țară, prezentate comunicate la manifestări științifice internaționale, inclusiv:

- Capitole în monografii (Victoria Ganea);
- Articole științifice în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS – 3;
- Articole științifice publicate în alte reviste din străinătate recunoscute – 5;
- Articole științifice publicate în reviste din Registrul Național al revistelor de profil – 5;
- Articole în culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova – 1;

- Articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 5;
- Articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) – 6;
- Lucrări științifice publicate în materialele conferințelor științifice naționale și cu participare internațională - 2

În scopul de a evalua percepția operatorilor economici și autorităților contractante asupra respectării principiilor care stau la baza achizițiilor publice (transparență; eficiență; asigurarea concurenței; protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile; etc.), dar și a progresului privind implementarea achizițiilor publice durabile a fost elaborate și aplicate 2 Chestionare de evaluare a sistemului de achiziții publice și componentei de durabilitate: unul - pentru operatorii economici (<https://cutt.ly/SE1Fdnl>.) și al doilea - pentru autoritățile contractante (<https://docs.google.com/.../1RRoFw.../viewform...>). Chestionarele au fost diseminate către toate primăriile din țară, la Camerele de Comerț și Industrie, inclusiv cele regionale. Au fost acumulate 60 de chestionare de la autoritățile contractante și 29 de chestionare de la operatorii economici.

La data de 3 noiembrie, ora 10.00 echipa de cercetători de la IDIS Viitorul a realizat un focus grup pe platforma zoom. În baza datelor colectate cu ajutorul acestor chestionare au fost identificate și analizate constrângerile privind implementarea criteriilor de durabilitate în procesul de achiziție publică, dar și formulate propuneri de politici publice care să impulsioneze acest proces.

S-a pregătit setul de documente necesare pentru înregistrarea dreptului de autor la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală pentru Indicele Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achiziției publice în Republica Moldova.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate în anul de referință în cadrul proiectului din Programul de Stat *Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova* cifrul 20.80009.7007.15

- 1. Monografii** (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)
 - 1.1. monografii internaționale
 - 1.2. monografii naționale
- 2. Capitle în monografii naționale/internaționale**
 1. COBZARI, L., GANEA, V., COPĂCEANU, C., MIRON, O., MOROI, T. *Perfecționarea mecanismului de finanțare a sistemului de sănătate din Republica Moldova în vederea racordării la standardele europene. Monografie colectivă.* Editura: PIM, Iași, România, 2021, 123 p. ISBN 978-606-13-6065-9. (6,44 c. a., sau 1,3 c. a. contribuție personală fiecare autor).
- 3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale**
- 4. Articole în reviste științifice**
 - 4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)
 1. MULIC, Andrei, GAVLITCHI, Chirii. Assessment of the activity and directions for the

development of the innovative activities of insurance companies in the Republic of Moldova. In: *37th IBIMA Conference*, Cordoba, Spain, 1-2 April 2021. IBIMA conferences' proceedings since 2006 are listed at Web of Science., IBIMA conferences' proceedings since 2005, has been indexed at SCOPUS

- MULIC, Andrei, GAVLITCHI, Chiril. Econometric Model for the Formation of the Optimal Structure of the Portfolio of Government Securities of Commercial Banks in the Republic of Moldova. In: *Balkan and Near Eastern Journal of Social Sciences*, 2021: 07 (02) ISSN:2149-9314 http://www.ibaness.org/bnejss/2021_07_02/12_Mulic_and_Gavlitchi.pdf
- BIRCA, Iu., GANEA, V., STANCIUC, (SOCOLIUC) M.-I., MACOVEI, A. International Financial Reporting Standards: Theoretical-applied Aspects. In: *Journal of Financial Studies and Research*, USA, are published by IBIMA publishing. 38th IBIMA International Conference, Seville, Spain, 23-24 November 2021. ISBN: 978-0-9998551-7-1 și ISSN: 2767-9640 (has been indexed at SCOPUS).

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

- MULIC, Andrei, CAPRIAN, Iulia, GAVLITCHI, Chiril. Innovative methods of financial risk management in the insurance companies. În: *Revista științifică internațională: Balkan Economic Review. Banking, Finance and Accounting*. Volume IV/2021, Universitatea „Cote d'Azur” Nița, Franța. 0,6 c.a., ISSN: 2726-5498. <https://www.balkaneconomicreview.net/>
- MULIC, Andrei, GAVLITCHI, Chirii. Econometric Model for the Formation of the Optimal Structure of the Portfolio of Government Securities of Commercial Banks in the Republic of Moldova. In: *Balkan and Near Eastern Journal of Social Sciences*, 2021: 07 (02) ISSN:2149-9314 http://www.ibaness.org/bnejss/2021_07_02/12_Mulic_and_Gavlitchi.pdf
- GANEA, V., TIRSU, V., MAZUR, E. Prospective directions and trends in the implementation of sustainable public procurement in the Republic of Moldova. In: *Международный научно-практический журнал „Экономика и предпринимательство”*, № 8/2021 г., стр. 301-304, ISSN 1999-2300. (импакт-фактор РИНЦ - 0,608, включен в Перечень ВАК).
- КАПРИАН, Ю., СКУТАРУ, А. Анализ ключевых областей для имплементации концепта устойчивости в секторе государственных закупок в Республики Молдова” În: *Теория и практика общественного развития. Международный научный журнал*. ISSN 2072-7623 (online) - în tipar.
- COJOCARU, M., RUSU, E. Analiza SWOT a potențialului achizițiilor publice în Republica Moldova prin prisma indicatorilor de durabilitate. In: *Journal of Economics and Finance (IOSR-JEF)*. (expediat – la etapa de recenzare în vederea acceptării pentru publicare).

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil:

- MULIC, A., ULIAN, G. Particularitățile finanțării achizițiilor publice în Republica Moldova în contextul optimizării gestiunii finanțelor publice. In: *Economy and Sociology journal*, №1, 2021, ISSN 1857-4130, category B+, indexed in international databases <https://economy-sociology.ince.md/specifics-of-financing-public-procurement-in-the-republic-of-moldova-in-the-context-of-optimizing-public-finance-management/>
- HĂMURARU, M., BULAT, V. Aspecte teoretico-metodologice privind aplicarea metodei studiului bazat pe proiect (PBL) ca oportunitate de dezvoltare a competențelor profesionale în cadrul disciplinelor economice. În: *Studia Universitatis Moldaviae, Seria „Științe exacte și economice”*, nr.2(142), 2021, p. 111-116. 0,5 c.a., ISSN 1857-2073. (Categorie B) DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.5094929>

3. HĂMURARU, M., BULAT, V. Abordări teoretico-metodologice privind comportamentul consumatorului prin prisma procesului decizional. În: *Studia Universitatis Moldaviae, Seria "Științe exacte și economice"*, nr.2(142), 2021, p. 117-125., , 0,7 c.a., ISSN 1857-2073. (Categorica B) DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.5094951>
4. MULIC, Andrei, GAVLITCHI, Chiril. Modelul inovator de dezvoltare a companiilor de asigurare în Republica Moldova. In: *Revista științifică a Universității de Stat din Moldova „Studia Universitatis Moldaviae” (Seria Științe Exacte și Economice)*, nr. 7 (137), p. 82-88, Chișinău, 2020, ISSN 1857-2073, ISSN online 2345-1033. Categoria B.
5. BIRCA, IU., TIRLEA, M. R., GANEA, V., BUZU, O. Conceptual aspects and the most used practices in obtaining the reliability of entity value estimation. În: *Economie și Sociologie*, Chișinău: INCE, June No. 1/2021, pag. 16-30. ISSN 1857-4130. Categoria B+.

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2. culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. MULIC, Andrei, ULIAN, Galina, REDZEPAGIC, Srdjan. Aspecte metodologice-practice ale elaborării indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței și sustenabilității sistemului de achiziții publice în Republica Moldova. In: *Simpozionul Științifico-Practic Internațional „Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunități”*, 1-2 octombrie 2021.

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. УЛЬЯН Г. П., КАПРИЯН Ю. В., ЛОМ И. Вклад страхования в реализации целей в области устойчивого развития. В: *Материалы международной научно-практической конференции "V Международный экономический симпозиум-2021", "Устойчивое развитие: общество и экономика"*, 14-17 апреля 2021. Санкт-Петербург; Государственный Университет, стр. 117-123. ISBN978-5-00197-009-5. eLIBRARY ID: 46656540. <https://elibrary.ru/item.asp?id=46656540&pff=1>
2. HĂMURARU, M., COJOCARU, A. Comparative aspects regarding the taxation system in the context of sustainable development. In: *Concepts for the development of society's scientific potential, Международная научно-практическая конференция*, Прага, Чехия, 21-22 noiembrie, 2021. 0,6 c.a. (în curs de editare)
3. HĂMURARU, M., BULAT, V. Sustainable development by optimizing transport costs in the supply chain management. In: *38th International Business Information Management Association IBIMA Conference*, Spain. ISBN: 978-0-9998551-7-1, ISSN: 2767-9640 (în curs de editare).
4. COJOCARU, M., LUȘMANSCHI, G., ULIAN, E. Современные проблемы развития устойчивых систем налогообложения. In: *VIII Международная Научно-Практическая Конференция «Устойчивое развитие: общество и экономика» Памяти профессора В.Т. Рязанова*, 14-17 апреля 2021 г., p. 63-69. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=46656529&pff=1>
5. РУССУ, Елена. Аспекты и особенности персонала в решении проблемы заимствований в научных исследованиях в 2021. In: *VI ежегодная международная научно-практическая конференция "Обнаружение заимствований-2021"*, 20, 21 и 22 октября 2021 года, Москва, Россия.

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. HĂMURARU, M., BEJENARI, D., Vectorii dezvoltării afacerilor durabile prin prisma

practicilor internaționale. In: *Conferința Științifică Internațională "Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale"*, 29-30 octombrie, 2021, USM. (1,4 c.a., în curs de editare)

2. BUZDUGAN, A. Standarde internaționale în promovarea comerțului echitabil și lanțurilor de aprovizionare social responsabile. In: *Simpozion științifico-practic internațional „Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunități”*, 01-02 octombrie, 2021, USM. în curs de publicare (0,4 c.a.)
3. PERCIUN, R., GANEA, V., ȚURCAN, R., ȚURCAN, Iu. Consumul durabil în condițiile dezvoltării sustenabile: viziuni și abordări. În: *Materialele Conferinței Internaționale Științifico-Practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”*, Ediția a XV-a, 15-16 octombrie 2021 (în curs de publicare).
4. GANEA, V., ȚURCAN, R., ȚURCAN, Iu. Indicatorii dezvoltării durabile și necesitatea unei noi abordări în context național. În: *Materialele Conferinței Economice „Competitivitate și dezvoltare sustenabilă în contextul integrării europene”*, Ediția a III-a, 4-5 noiembrie 2021 (în curs de publicare).
5. CAPRIAN, Iu., LOM, I. Achizițiile durabile ca factor al performanței corporative în societățile de asigurări. În: *Materialele Simpozionului Științifico-Practic Internațional „Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunitate”*, Chișinău, USM. 1-2 octombrie 2021. (în curs de editare).
6. RUSU, E. Consolidarea și promovarea achizițiilor publice durabile. În: *Conferința Științifică Internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”*, USM, Chișinău, 29 – 30 octombrie 2021.

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. BUZDUGAN, A. Strategii globale privind dezvoltarea durabilă în sectorul energetic. În: *Materialele Conferinței Științifice Internaționale "Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale"*, 29-30 octombrie, 2021, USM. în curs de publicare (0,4 c.a.)

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. RUSU, Elena. Contribuția esențială a economiei circulare la promovarea unei economii verzi. In: *Conferința științifică națională a doctoranzilor „Metodologii contemporane de cercetare și evaluare”*, Universitatea de Stat din Moldova , Chișinău, 22-23 aprilie 2021.

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. MULIC, A., GAVLITCHI, C. Econometric model for the formation of the optimal structure of the portfolio of government securities of commercial banks in the Republic of Moldova. In: *International Balkan and Near Eastern Congresses Series on Economics, Business and Management IBANESS Congresses Series on Economics, Business and Management*, Plovdiv, Bulgaria May 29-30, 2021, Organized by IBANESS, University of Agribusiness and Rural Development/Bulgaria University "St. Kliment Ohridski", Faculty of Economics – Prilep/Republic of North Macedonia http://www.ibaness.org/conferences/plovdiv_2021/ibaness_plovdiv_proceedings_draft_5.pdf

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. MULIC, A., ULIAN, G., ULIAN, E. Metodologia de calcul a Indicilor Multicriteriale privind respectarea cerințelor normative pentru minimizarea provocărilor și riscurilor pentru evaluarea sustenabilității achizițiilor publice în Republica Moldova. In: *Seminar științific al*

Facultății Științe Economice "Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei".
USM, 23.06.2021.

2. HĂMURARU, M., Raționalitatea limitată a deciziilor economice într-o societate a schimbării. În: *Culegerea de rezumate ale Simpozionului științifico-practic Internațional "Achiziții publice durabile: provocări și oportunități"*, 1-2 octombrie, 2021 (în curs de editare)
3. COJOCARU, M., RUSU, E. Indicatorii de performanță ca instrument pentru promovarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova. In: *Simpozionul Științifico-Practic Internațional „Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunități”*. Culegere de teze. Chișinău. USM, 1-2 octombrie, 2021.

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

1. MULIC, A., GANEA, V. Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe „Metodologia de determinare a Indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței achizițiilor publice în Republica Moldova în condiții de sustenabilitate economică”. Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală (în curs de apariție).

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

Teza de master elaborată în cadrul proiectului "Achiziții publice durabile: strategii, reglementări, oportunități și bune practici". Autor: Spector Petru, programul de master Finante publice si fiscalitate, susținut în iunie 2021 cu nota 10 (zece). Conducător științific - CAPRIAN Iulia, dr., conf. univ.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Impactul științific al rezultatelor obținute de către echipa proiectului în etapa preconizată pentru anul 2021 constă în crearea unei platforme de cercetare orientate în special pe achizițiile publice durabile, dar și determinarea unor domenii conexe de cercetare, cum ar fi asigurările durabile, achizițiile circulare, consumul durabil, sisteme de producere durabilă, afaceri durabile, contabilitatea de mediu, raportarea sustenabilă ș.a. Utilizarea metodologiei de calcul a Indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței achizițiilor publice în Republica Moldova în condiții de sustenabilitate economică va avea impact științific prin extinderea Teoriei conformității socioeconomice pentru a cercetarea efectul mediator al comportamentului etic asupra impactului profesionalismului, conștientizării, aplicării, rezistenței la presiunea politică și respectării reglementărilor privind achizițiile publice.

Cercetările realizate în această etapă aduc elemente de noutate științifică prin faptul că se propune un cadru metodologic de evaluare atât a componente de sustenabilitate a achizițiilor publice, cât și a percepției acestora de către diferite categorii de părți interesate. În cadrul unor cercetari doctorale, realizate de către membrii proiectului (doctorandele Elena Rusu și Ecaterina Ulian) vor fi posibile implementari ale unor rezultate ale proiectului. Impactul științific se regăsește și în articolele publicate, lucrările de masterat, referatele doctorale, cu componenta de cercetare, participari la conferințe științifice consacrate, colaborari naționale și internaționale.

Impactul economic se referă la deschiderea unor posibilități de colaborare cu mediul economic (prin aplicarea de chestionare și conlucrare cu operatorii economici în vederea formulării ofertelor de achiziție de servicii, bunuri pe criterii de durabilitate) în scopul

implementării de soluții privind creșterea gradului de percepție a rolului achizițiilor publice durabile, determinând implicit creșterea ponderii achizițiilor durabile pe plan național. Unele soluții vor putea avea aplicabilitate imediată la nivelul autorităților contractante, care sunt deschise pentru achiziții durabile. Impactul economic al metodologiei de calcul al Indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței achizițiilor publice se concretizează în aplicarea intermediarilor în procesul de achizițiile publice durabile la nivel național din Republica Moldova, altele decât comportamentul etic, pentru a înțelege mecanismul strategic care explică de ce efectele directe ale profesionalismului, relații interpersonale, obligarea la acțiuni ilegale și rezistenței la presiunea politică au fost relativ consistente în condiții diferite. Aceasta înseamnă că integrarea acestor variabile intermediare se poate implementa în alte teorii de conformitate care pot fi aplicate pentru respectarea normelor privind achizițiile publice de către autoritățile de stat. Funcționarea eficientă a pieței de cerere și ofertă guvernamentală în domeniul achizițiilor publice va crește semnificativ transparența acestei piețe și va reduce componenta corupției, va rezolva cu succes problemele economice.

Ca *impact social*, proiectul contribuie la dezvoltarea și calificarea resurselor umane în domeniul cercetării, conștientizării avantajelor achizițiilor durabile, prin atragerea studenților și masteranzilor în activități de cercetare la tema proiectului, consolidarea și promovarea achizițiilor publice durabile, ceea ce va avea un impact pozitiv asupra mediului, asupra sănătății oamenilor. Utilitatea socială a metodologiei de calcul a Indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței achizițiilor publice în Republica Moldova în condiții de sustenabilitate economică se manifestă prin aplicarea factorilor de decizie în domeniul achizițiilor publice durabile la nivel național în Republica Moldova. În acest context, specialiștii ar trebui să acorde prioritate dezvoltării valorilor morale în rândul persoanelor responsabile pentru achizițiile publice. Acest lucru poate fi realizat prin dezvoltarea profesională, dezvoltarea unui cod de etică și instruirea la locul de muncă. Așadar, adăugarea unui intermediar la „comportamentul etic” aduce „valoare strategică” factorilor de decizie și persoanelor responsabile din domeniului achizițiilor publice. Comportamentul etic este definit ca parametru cheie printr-o analiză riguroasă de mediere folosind cele mai mici pătrate parțiale. Aceasta înseamnă că definiția comportamentului etic al intermediarului oferă o „direcție politică” clară, ceea ce înseamnă că factorii de decizie politică trebuie să se concentreze pe îmbunătățirea „eticii personale a personalului de achiziții pentru a atinge obiectivele respectării normelor privind achizițiile publice.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

Pentru realizarea și diseminarea cercetărilor în cadrul proiectului a fost utilizate resurse achiziționate în cadrul proiectului (consumabile), calculatoare, laptop-uri. Activitățile de cercetare se desfășoară în mare parte în Laboratorul de Cercetări științifice „Dezvoltare durabilă și performanță economică” – sala 316, bloc Central USM, în biblioteca USM, reparat și amenjată, de asemenea, în cadrul acestui proiect. De asemenea, cercetătorii au acces la diferite baze de date în Biblioteca USM, fapt care le permite să realizeze cercetările în proiect.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

La nivel național au fost inițiate colaborări cu operatori economici, autorități contractante și Agenția de Achiziții Publice. Colaborarea cu operatori economici, autorități contractante (în mare parte primării, consilii raionale, direcții municipale, Banca Națională a Moldovei) constă în completarea chestionarelor cu privire la percepția și potențialul achizițiilor publice durabile,

identificarea de probleme în implementarea acestora și pregătirea etapei următoare, când vor fi realizate work-shop-uri explorative și formări pe tematica proiectului.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului:

1. University Nice Sophia Antipolis/Universite Cote d'Azur, Nice, Franța (elaborarea de cercetări la elaborarea Indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței și sustenabilității sistemului de achiziții publice în Republica Moldova și publicarea de lucrări la tema proiectului în coautorat)
2. Amsterdam University of Applied Sciences Olanda
3. Technical University of Košice (TUKE) Slovacia
4. University of Applied Sciences BFI Vienna Austria
5. Universitatea „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Suceava, România,
6. Universitatea de Stat din Polotsk, Belarus

Cu Universitatea „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Suceava, România colaborarea se desfășoară pe mai multe domenii de colaborare. În cadrul proiectului, cercetătorul științific coordonator GANEA Victoria a realizat o vizită de documentare (ordin de deplasare de serviciu nr. 23-d din 18.06.2021) în perioada 22-26 iunie 2021, având ca obiectiv preluarea experienței privind analiza achizițiilor publice prin prisma impactului acestora asupra economiei, precum și identificarea de sinergii relevante ale achizițiilor publice cu implicații asupra conceptualizării unor noi metodologii de evaluare a eficienței achizițiilor sustenabile.

Pentru realizarea scopului și obiectivelor cercetării aspectelor metodologico-practice ale elaborării indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței și sustenabilității sistemului de achiziții publice în Republica Moldova, având ca obiectiv elaborarea Indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței achizițiilor publice în Republica Moldova și a studiilor în colaborare cu Gert DE JONG, Associate professor Professionalisation and ethics, Amsterdam University of Applied Sciences, Technical University of Košice (TUKE) Slovacia și dnul Srdjan REDZEPAGIC, Dr., prof.univ., Director al Institutului Balcanic de Știință și Inovare (BISI) al Universității Cote d'Azur În procesul de elaborare a indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței și sustenabilității sistemului de achiziții publice a fost efectuată colaborarea și consultațiile cu dnul Srdjan REDZEPAGIC, Dr., prof.univ., University Nice Sophia Antipolis/Universite Cote d'Azur, Nice, Franța în perioada 6 octombrie – 21 octombrie prin poșta electronică și Zoom. Astfel în procesul de colaborare în cadrul Simpozionul Științifico-Practic Internațional „Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunități” 1-2 octombrie 2021 a fost prezentată și publicată în culegerea articolelor științifice lucrarea *Aspecte metodologico-practice ale elaborării indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței și sustenabilității sistemului de achiziții publice în Republica Moldova*, autori: Andrei MULIC, Galina ULIAN, Srdjan REDZEPAGIC.

Așadar a fost efectuate consultațiile în perioada 01 octombrie – 30 octombrie prin poșta electronică și Zoom privind managementul proiectelor cu Johannes Wetzinger Coordinator of EU projects, University of Applied Sciences BFI Vienna – Economics, Management and Finance.

În acest an membrii echipei proiectului au început colaborarea cu cercetători de la Universitatea de Stat din Polotsk, Belarus. Astfel, mai mulți cercetători de la această universitate au participat la Simpozionul Științifico-Practic Internațional „Achiziții Publice Durabile:

provocări și oportunități” 1-2 octombrie 2021 cu comunicate, fiind identificate noi oportunități de colaborare în cadrul proiectului.

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.

Principalele dificultăți au fost de organizarea evenimentelor și diseminarea rezultatelor la foruri în străinătate preconizate din cauza pandemiei COVID19. În legătură cu aceasta, multe foruri științifice au fost organizate în lunile octombrie – noiembrie, iar lucrările acceptate urmează să fie publicate în reviste științifice ale instituțiilor organizatoare. Resursele financiare preconizate pentru deplasările la forurile științifice internaționale nu au fost utilizate complet.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

➤ Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

1. HĂMURARU, Maria, BULAT, Veronica. *38th International Business Information Management Association (IBIMA) Conference*, Spain, Sustainable development by optimizing transport costs in the supply chain management.

➤ Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

1. MULIC, Andrei, ULIAN, Galina, REDZEPAGIC, Srdjan. Aspecte metodologico-practice ale elaborării indicelui multicriterial pentru evaluarea eficienței și sustenabilității sistemului de achiziții publice în Republica Moldova. Simpozionul Științifico-Practic Internațional „Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunități” 1-2 octombrie 2021

➤ Manifestări științifice naționale

1. MULIC, Andrei. Seminar științific al Facultății Științe Economice ”Produce financiare moderne în dezvoltarea economiei”. Prezentarea cu tema "Metodologia de calcul a Indicilor Multicriteriale privind respectarea cerințelor normative pentru minimizarea provocărilor și riscurilor pentru evaluarea sustenabilității achizițiilor publice în Republica Moldova" USM, 23.06.21

➤ Manifestări științifice cu participare internațională

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premiu, medalii, titluri, alte aprecieri).

1. **Diploma de excelență** obținută la Salonul de Carte organizat sub egida EUROINVENT, 20-22 mai 2021, Iași, România pentru Monografia colectivă: Achizițiile publice și dezvoltarea durabilă: Schimbare de paradigmă. Universitatea de Stat din Moldova; coordonator: Galina Ulian; colegiul de redacție: Galina Ulian [et al.]. – [Chișinău]: S. n., 2020 (Tipogr. "Primex-Com"). 243 p. ISBN978-9975-3493-1-4).

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Diana Enachi. Emisiunea „Spațiul Public”, la Radio Moldova. Dezvoltarea sistemului de achiziții publice în Republica Moldova, inclusiv subiectul achizițiilor publice durabile.

https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=410936747164804

➤ Articole de popularizare a științei

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2021 de membrii echipei proiectului
1. TÎRȘU Valentina. Teza de doctor în științe economice cu titlul „Rolul sistemului informațional din cadrul învățământului superior la prognozarea nevoilor economiei naționale în specialiști cu studii superioare economice”, susținută la 27 aprilie 2021 în cadrul USM, conducător științific: GANEA Victoria, dr. hab., prof univ.
16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect
- Forme de materializare a rezultatelor cercetării în cadrul proiectului pot fi produse, utilaje și servicii noi, documente ale autorităților publice aprobate etc.
17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2021
- **Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor:**
1. ULIAN G. Președinte consiliului științific la susținerea tezei de doctor elaborată de TÎRȘU Valentina cu titlul „Rolul sistemului informațional din cadrul învățământului superior la prognozarea nevoilor economiei naționale în specialiști cu studii superioare economice”.
 2. ULIAN G. Membru consiliului științific la susținerea tezei de doctor RAIETȘCHI Eugeniu cu titlu Perfecționarea sistemului de control în cadrul băncilor comerciale din Republica Moldova.
 3. ULIAN G. Membru al comitetului organizatoric, Membru al comitetului științific Conferință Științifică Internațională Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale 29-30 OCTOMBRIE 2021 Chișinău, Republica Moldova.
 4. HĂMURARU Maria. Conferința Științifică Internațională ”Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”/ 29-30 octombrie, 2021/Președintele Comitetului Organizatoric și Științific.
 5. MULIC A. Membru al comitetului organizatoric, Membru al comitetului științific Conferință Științifică Internațională Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale 29-30 OCTOMBRIE 2021 Chișinău, Republica Moldova
 6. GANEA V., Membru în cadrul Comisiei de doctorat la teza de doctorat „Contabilitatea între creativitate și criminalitate economico-financiară” elaborată de Cristina TIMOFTE (COCA), conducător științific: prof. univ. dr. Veronica GROȘU, în cadrul Universității Ștefan cel Mare, Suceava, Facultatea de Științe Economice și Administrație Publică, 16.04.2021.
 7. GANEA V., Referent oficial în cadrul Consiliului științific specializat: D 521.03 – 46 pentru susținerea tezei de doctor în științe economice a dnei SIMCIUC Elena cu titlul: „Sporirea competitivității sectorului antreprenorial din Republica Moldova prin prisma managementului inovațional”, specialitatea: 521.03. Economie și management în domeniul de activitate”, din cadrul Universității Agrare de Stat din Moldova, conducător științific: dl CIMPOIEȘ Dragoș, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, la data de 25 iunie 2021.
 8. GANEA V. Membru al Consiliului Științific Specializat DH 521 03-21-5 pentru susținerea tezei de doctor habilitat în științe economice a dnei OLEINIUC Maria, cu titlul „Managementul asigurării securității alimentare a Republicii Moldova în contextul dezvoltării durabile” specialitatea 521.03. Economie și management in domeniul de

activitate, din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice, conducător științific: dna PERCIUN Rodica, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar la data de 22 iunie 2021.

9. GANEA V., Membru în cadrul Seminarului Științific ad-hoc din cadrul ASEM, constituit pentru evaluarea tezei de doctor habilitat, cu titlul „Reconfigurarea sistemului financiar al Republicii Moldova în contextul noii arhitecturi a sistemului monetar financiar internațional”, specialitatea 522.01. Finanțe, elaborată de Viorica LOPOTENCO la data de 29 octombrie 2021.
10. GANEA V., Recenzent la teza de doctor habilitat în științe economice în cadrul Seminarului Științific de Profil din cadrul INCE la profilul 521. Economie, business, administrare, specialitatea 521.03. Economie și management in domeniul de activitate, profilul 522. Finanțe, contabilitate, analiza economica, specialitatea 522.01. Finanțe „Evaluarea managementului riscurilor proiectelor de infrastructură în cadrul parteneriatului public-privat din Republica Moldova”, elaborată de dna CĂLUGĂREANU Irina, doctor în economie, conferențiar universitar, consultant științific: Paladi Ion, doctor habilitat, profesor universitar.

➤ **Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale**

1. MULIC A. membru al colegiului de redacție Revistă științifică internațională online în domeniul științelor economice și sociale „Balkan Economic Review”, Universitatea „Cote d’Azur” Nița, Franța, <https://www.balkaneconomicreview.net/> Membru în colectivul de redacție, recenzent pentru revista.
2. MULIC A. membru al colegiului de redacție Revista științifică „Studia Universitatis Moldaviae”, Științe exacte și economice, Universitatea de Stat din Moldova, <http://studiamsu.eu/stiinte-exacte-si-economice/>
3. GANEA V. Membru al colegiului de redacție Revistă științifică internațională online în domeniul științelor economice și sociale „Balkan Economic Review”, Universitatea „Cote d’Azur” Nița, Franța, <https://www.balkaneconomicreview.net/> Membru în colectivul de redacție, recenzent pentru revista
4. GANEA V. Membru al colegiului de redacție Revista științifică „Studia Universitatis Moldaviae”, Științe exacte și economice, Universitatea de Stat din Moldova, <http://studiamsu.eu/stiinte-exacte-si-economice/>
5. GANEA V. Membru al Colegiului de redacție al revistei teoretico-științifice „Journal of Research on Trade, Management and Economic Development”, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova (ISSN 2345-1424).
6. GANEA V. Membru al Staff-ului editorial al revistei internaționale „European Journal of accounting, finance & business”, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România (ISSN: 2344 - 102X);
7. GANEA V. Membru al Staff-ului editorial al revistei internaționale „Ecoforum”, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava (ISSN: 2344-2174);
8. MULIC A. Referent al Editurii ASE pentru domeniile Finanțe, asigurări și burse de valori, Analiză și evaluare economico-financiară, Academia de Studii Economice din București, <https://www.ase.ro/> Membru în colectivul de redacție, recenzent

➤ **Participarea la mese rotunde**

1. RUSU E. Masa rotundă. Repere noi și vechi în contabilitatea și fiscalitatea entităților, Speakeri: Natalia ZLATINA, dr. conf. univ., Director executiv ACAP RM, Valentina PANUȘ, dr., auditor, contabil certificat Vladimir DOLGHI, auditor certificat, Vicepreședinte al Consiliului Director ACAP RM, 28.01.2021.
2. RUSU E. Masa rotundă Transformarea profesiei contabile și de auditor sub influența digitalizării și globalizării, Departamentul Contabilitate și Informatică Economică, USM, Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, 4 iunie 2021

➤ **Alte activități**

1. Diana Enachi, Ungureanu Carolina Țurcan V., Pârvan V. – membri ai echipei proiectului, experți IDIS "Viitorul" au desfășurat activități de elaborare a Metodologiei Indicelui de încredere în sistemul achizițiilor publice și componentei de durabilitate din Republica Moldova
2. Diana Enachi, Ungureanu Carolina Țurcan V., Pârvan V. – membri ai echipei proiectului, experți IDIS "Viitorul" au desfășurat activități de elaborare a Chestionarului de evaluare a sistemului de achiziții publice și componentei de durabilitate (pentru operatorii economici)
3. Diana Enachi, Ungureanu Carolina Țurcan V., Pârvan V. – membri ai echipei proiectului, experți IDIS "Viitorul" au desfășurat activități de elaborare a Chestionarului de evaluare a sistemului de achiziții publice și componentei de durabilitate (pentru autoritățile contractante)
4. Experții Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, Diana Enachi și Ungureanu Carolina, membri ai proiectului „Consolidarea achizițiilor publice durabile în Republica Moldova” au participat la 9 septembrie 2021, la seminarul de instruire online cu genericul: „Achiziții publice durabile”, organizat de către Agenția Achiziții Publice. <http://viitorul.org/.../achizi%C8%9Biile-publice-durabile...>

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Pentru evaluarea potențialului și a percepției achizițiilor publice durabile în Republica Moldova a fost determinat instrumentarul metodologic de colectare a datelor necesare pentru demersul analitic (elaborarea și aplicarea de chestionare către părțile interesate), organizarea de focus-grupuri, interviuri cu experți, reprezentanți ai Agenției Achiziții Publice, organizarea de seminare metodico-științifice, Simpozionul Științifico-Practic ș.a. Datele analitice acumulate au avut ca scop efectuarea unei analize SWOT a potențialului achizițiilor publice durabile în Republica Moldova.

La această etapă de realizare a proiectului s-a elaborat cadrul metodologic de calculare a Indicelui Multicriterial pentru evaluarea sustenabilității achizițiilor publice. În scopul înregistrării dreptului de autor și drepturilor conexe pentru metodologia de determinare a Indicelui Multicriterial pentru evaluarea eficienței achizițiilor publice în Republica Moldova în condiții de sustenabilitate economică s-a depus dosarul pentru obținerea certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe. Un alt obiectiv a vizat evaluarea percepției asupra respectării principiilor care stau la baza achizițiilor publice (transparentă; eficiență; asigurarea concurenței; protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile; etc.), dar și a progresului privind implementarea

achizițiilor publice durabile. Rezultatele obținute se concretizează în elaborarea și publicarea Indicelui de Percepție a Achizițiilor Publice Durabile în Republica Moldova și diseminarea acestora către părțile interesate prin organizarea unui eveniment public.

Summary of the activity and the results obtained in the project

In order to assess the potential and the perception of sustainable public procurement in the Republic of Moldova, the methodological tools for collecting the necessary data for the analytical approach were determined (elaboration and application of questionnaires to stakeholders), were arranged focus groups, interviews with experts, representatives of the Public Procurement Agency, were organized methodological and scientific seminars, the Scientific Practical Symposium, etc. The accumulated analytical data was aimed to perform a SWOT analysis of the potential of sustainable public procurement in the Republic of Moldova.

At this stage of the project, the methodological framework for calculating the Multicriteria Index for assessing the sustainability of public procurement was developed. In order to register the copyright and related rights for the methodology for determining the Multicriteria Index for assessing the efficiency of public procurement in the Republic of Moldova in conditions of economic sustainability, the file was submitted for obtaining the certificate of registration of copyright and related rights. Another objective was to assess the perception of compliance with the principles underlying public procurement (transparency; efficiency; ensuring competition; environmental protection and promoting sustainable development; etc.), but also of progress in implementing sustainable public procurement. The obtained results are materialized in the elaboration and publication of the Sustainable Public Procurement Perception Index in the Republic of Moldova and their dissemination to the interested parties by organizing a public event.

19. Recomandări, propuneri

Conducătorul de proiect _____ / (ULIAN Galina)

Data: _____

LS

**Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare
nr. 81-PS din data de 04.01.2021**

Cifrul proiectului: 20.80009.7007.15

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	293,6		293,6
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	70,5		70,5
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	28,7		28,7
Servicii de protocol	222920	3,2		3,2
Servicii de cercetări științifice contractate	222930	190,4		190,4
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	12,3		12,3
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	6,1		6,1
Total		604,8		604,8

Conducătorul organizației _____ / (Șarov Igor)

Contabil șef _____ / (Cojocaru Liliana)

Conducătorul de proiect _____ / (Ulian Galina)

Data: _____

L.Ș.

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului: 20.80009.7007.15

Echipei proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr.	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Ulian Galina	1957	Dr. hab.	0,5	04.01.2021	
2.	Ganea Victoria	1971	Dr. hab.	0,5	04.01.2021	
3.	Cojocaru Maria	1973	Dr.	0,5	04.01.2021	
4.	Hămuraru Maria	1979	Dr.	0,5	04.01.2021	31.10.2021
5.	Buzdugan Adriana	1984	Dr.	0,25	04.01.2021	
6.	Mulic Andrei	1982	Dr.	0,25	04.01.2021	
7.	Caprian Iulia	1958	Dr.	0,25	04.01.2021	
8.	Tîrșu Valentina	1973	Dr.	0,25	04.01.2021	
9.	Rusu Elena	1992		0,25	01.03.2021	
10.	Ulian Ecaterina	1994		0,25	04.01.2021	

Pondere tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	20%
--	-----

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2021					
Nr.	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					
2.					
3.					

Pondere tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	22,22%
---	--------

Conducătorul organizației _____ / (Șarov Igor)

Contabil șef _____ / (Cojocaru Liliana)

Conducătorul de proiect _____ / (Ulian Galina)

Data: _____

L.Ș.